

از دانشگاه تا جبهه...!

اسماعیل تقی زاده

زینب تقی زاده

سرشناسه : تقی زاده، اسماعیل، ۱۳۴۱
 عنوان و نام پدیدآور : از دانشگاه تا جبهه / اسماعیل تقی زاده، زینب تقی زاده.
 مشخصات نشر : ارومیه: ستاد کنگره بزرگداشت ۱۲۰۰۰ شهید استان آذربایجان غربی، کتاب خوبان، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۶۵۰ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۸۷۲-۱-۹
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- آذربایجان غربی -- شهیدان -- سرگذشته
 موضوع : شهیدان -- ایران -- آذربایجان غربی -- سرگذشته
 موضوع : شهیدان -- ایران -- آذربایجان غربی -- بازماندگان -- خاطرات
 شناسه آزرده : تقی زاده، زینب، ۱۳۶۴ -
 شناسه آزرده : ستاد کنگره سرداران و دوازده هزار شهید استان آذربایجان غربی. انتشارات کتاب خوبان
 رده بندی کنگره : DSR ۱۶۲۵ / ت ۴۷۶ ۱۳۹۴
 رده بندی دیویی : ۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۳۰
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۹۳۰۱۶

عنوان کتاب : از دانشگاه تا جبهه
 مؤلف : اسماعیل تقی زاده، زینب تقی زاده.
 گردآورنده : ستاد کنگره بزرگداشت ۱۲۰۰۰ شهید استان آذربایجان غربی، انتشارات کتاب خوبان
 ویراستار : علی رضازاده
 ناشر : نشر کتاب خوبان
 نوبت چاپ : چاپ اول
 سال چاپ : ۱۳۹۴
 شمارگان : ۲۰۰۰ نسخه
 صفحه آرایي : سیمایی، ابوالفتح
 نام طراح روی جلد : عزتی، امین
 محل نشر : ارومیه: ستاد کنگره بزرگداشت ۱۲۰۰۰ شهید استان آذربایجان غربی
 چاپ و صحافی : قم، چاپ آسمان
 قیمت : ۲۰۰۰ تومان

نشانی : ارومیه - خیابان سربازان گمنام - مابین بیمارستان ارتش و اداره برق - مرکز حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس .

صندوق پستی : ۴۵۶۶۵ - ۵۷۱۹۶

تلفن : ۰۴۴۱-۳۴۴۵۴۴۴ - ۰۴۴۱-۳۴۶۵۴۴۴ دورنگار : ۰۴۴۱-۳۴۶۵۴۴۴

آدرس الکترونیکی : Jhoshmand12000@Gmail.com

فهرست

.....	دانشجوی شهید دود ابراهیمی	۱۲
.....	دانشجوی شهید احمد ابراهیمیان	۱۶
.....	دانشجوی شهید صادق اسفندآقدم	۱۹
.....	دانشجوی شهید ابراهیم رتبی	۲۲
.....	دانشجوی شهید محمد صادق ازدر	۲۶
.....	دانشجوی شهید مصطفی اسدزاده بارووف	۳۲
.....	دانشجوی شهید سعید اشرف پور	۳۵
.....	دانشجوی شهید نادر اکبرزاده نیک گفتار	۳۸
.....	دانشجوی شهید مهدی امینی قاضی جهانی	۴۹
.....	دانشجوی شهید محمد آرابی	۷۶
.....	دانشجوی شهید عباس بخشی	۷۷
.....	دانشجوی شهید علیرضا بدلی	۸۱
.....	دانشجوی شهید بهروز برزگری	۸۵
.....	دانشجوی شهید صمد بنسلو	۸۷
.....	دانشجوی شهید صادق بهفر	۹۱
.....	دانشجوی شهید فرج ا... بیطالی	۹۵
.....	دانشجوی شهید حسین بیگلری	۹۶

- ۱۰۱..... دانشجوی شهید مجتبی پاشازاده اول
- ۱۰۳..... دانشجوی شهید کمال پریور
- ۱۰۵..... دانشجوی شهید عبدالرضا پوروهاب برنجی
- ۱۰۷..... دانشجوی شهید علی پوریان
- ۱۱۰..... دانشجوی شهید ناصر یامی
- ۱۱۱..... دانشجوی شهید سعید پیراحمدی
- ۱۱۸..... دانشجوی شهید سعید علی تاسا
- ۱۲۲..... دانشجوی شهید نادر تیمور
- ۱۲۵..... دانشجوی شهید مجید جعفری بر گز آباد
- ۱۳۳..... دانشجوی شهید علی اصغر جودی نادر
- ۱۵۱..... دانشجوی شهید اسماعیل جهانی
- ۱۵۲..... دانشجوی شهید اسدالله چیچکلو قشونی
- ۱۵۳..... دانشجوی شهید علی حسین پورمکاری
- ۱۵۵..... دانشجوی شهید نادر حسین پوری
- ۱۵۶..... دانشجوی شهید احمد خادم اصل
- ۱۶۰..... دانشجوی شهید سعید خیرآبادی
- ۱۶۶..... دانشجوی شهید عسگر خیری قره فشلاقی
- ۱۶۸..... دانشجوی شهید مجید دیانت
- ۱۷۰..... دانشجوی شهید رامین رامیان
- ۱۷۲..... دانشجوی شهید حسن رحیم پور
- ۱۷۳..... دانشجوی شهید جواد رستمزاده خامنه
- ۱۷۵..... دانشجوی شهید بهمن رضا نژاد
- ۱۷۶..... دانشجوی شهید کامران رضایی

۱۷۷	 دانشجوی شهید قربانعلی رنجبری
۱۸۰	 دانشجوی شهید یوسف رندی
۱۸۷	 دانشجوی شهید ناصر زمانلو
۱۸۸	 دانشجوی شهید محمود ساجدی
۱۹۲	 دانشجوی شهید جواد امامعلی سبزی
۲۰۵	 دانشجوی شهید محمد رضا سهی راد
۲۰۶	 دانشجوی شهید علی سیدی
۲۰۷	 دانشجوی شهید فرشاد سید محمد
۲۰۹	 دانشجوی شهید اسماعیل سبزه‌زار
۲۱۳	 شهید دانشجوی علی صالحی
۲۱۶	 دانشجوی شهید رضا صفدری
۲۱۹	 دانشجوی شهید موسی صفرعلیزاده
۲۲۲	 شهید دانشجوی سعید طلایچی
۲۲۵	 شهید دانشجوی اسماعیل عبدلی انهر
۲۲۹	 دانشجوی شهید محمد باقر عشقی
۲۳۰	 دانشجوی شهید یوسف علوی
۲۳۹	 دانشجوی شهید رحیم غروی
۲۴۷	 دانشجوی شهید اسماعیل غفاری آذر
۲۵۰	 دانشجوی شهید فرشید فتح الهی
۲۵۸	 دانشجوی شهید محمد قارهای
۲۶۰	 دانشجوی شهید سعید قره باغی زاده
۲۶۳	 دانشجوی شهید محمود قلندری
۲۷۰	 دانشجوی شهید جواد قهرمانی

۲۷۹		دانشجوی شهید حیدر کارگر
۲۸۳		دانشجوی شهید احمدعلی کاظمی
۲۸۷		دانشجوی شهید جعفرصادق کاملی
۲۹۱		دانشجوی شهید فریدون کشتگر
۳۰۵		دانشجوی شهید عبدالاحد گرامی فرد
۳۱۰		دانشجوی شهید حسین گلشنی آذر
۳۱۲		دانشجوی شهید عمران محمودزاده
۳۱۸		دانشجوی شهید آ ب مسلمان گرده‌ش
۳۲۳		دانشجوی شهید میر مسلم میری
۳۲۸		شهیده دانشجوی آیتا مولانا
۳۲۹		دانشجوی شهید یعقوب مولائی
۳۳۳		دانشجوی شهید عباس میرزایی
۳۳۷		دانشجوی شهید سیدهادی مرقاتی خویی
۳۴۰		دانشجوی شهید قاسم نجات یولقون آغاچ
۳۴۴		دانشجوی شهید اسداله نصراله‌زاده
۳۴۸		دانشجوی شهید مجتبی نصرتی‌نیا
۳۵۵		دانشجوی شهید خسرو نظریانی
۳۵۷		دانشجوی شهید قنبر ورمزیار
۳۶۰		دانشجوی شهید سعید وطن‌خواه
۳۶۱		دانشجوی شهید منصور همتی
۳۶۷		دانشجوی شهید اکبر یوسفی
۳۷۳		ضمائم

مقدمه

مال داشت که دانش نزد ایرانیان دارای جایگاهی ویژه است و یکی از مبانی اعتقاد اجتماعی قرار گرفته چه در دوره‌های پیش که جذب پیکره‌ی تاریخ ما گشته‌اند چه در دوره‌ی معاصر که از مکتب‌خانه‌ها پر شده‌اند. مدارس با گذاشته‌ایم و هم‌اکنون حداقل ده سال آغاز سرنوشت کودکانمان را موقوف به چهارچوب، تدبیر، شایسته‌ی این اماکن می‌کنیم خواه بر حسب عادت و عرف، خواه براساس آگاهی! این نشان دهنده‌ی سطح عمیق علم‌خواهی و علم‌اعتقادی‌ست. سال‌هاست کودکانمان که راه می‌افتند و زیاده می‌دانند شدت علاقه‌ی خود را در دکتر و مهندس خواندنشان نشان می‌دهیم. بزرگ‌تر که می‌شوند مدرسه را به سرپنجه‌های ذهنشان نقاشی می‌کنیم و از آن‌ها می‌خواهیم و انتظار داریم خود را برای مدرسه آماده کنند از همین اوان است که علم و دانستن، تبدیل می‌شود به یک آرمان، به یک معیار برتری، به یک به ناگزیر، به یک آرزو که می‌خواهیم در آینده باشیم. اما مدرسه با نیروهای کودکانه‌اش قلب کودکان را با دنیایی بزرگ‌تر گره می‌زند و بالاخره به اتمام می‌رسد و دانشگاه تبدیل می‌شود به دریای بزرگ‌آگین! ملجایی که افراد ادامه‌ی خود را در آن می‌جویند و ادامه دادن آنچه را که دلخواه و دغدغه‌شان است. امروز را نمی‌دانم ولی در گذشته حضور در این جایگاه بسی دور، وهم‌آلود و رویایی بود. افراد با تحمل فشاری بسیار، آرزوی راهیابی را برای خود لوح می‌زدند تا شاید بتوانند به ساحلی دلخواه و ارجمند برسند.

در اینجا روی صحبت با آن دوره‌ای است که مردم و به خصوص جوانان دغدغه‌ها و تنش‌هایی جدا از آنچه را که ما امروزه تجربه می‌کنیم تجربه می‌کردند آنچه را که حال در میان خطوط، داستان‌ها را می‌خوانیم. فقط داستان‌ها را...! ولی آن‌ها با استخوان‌هایشان آن را لمس کردند، پیش رفتند و علاوه بر آن زندگی را هم ادامه دادند. مجموعه‌ایی که در پیش روست

پرداختی ست به جوانان دانشجو؛ آنان که این راه را با هر سرنوشتی که بود بالاخره طی کردند تا پا بر قصر آرزوهایشان نهند، به دلایل خودشان معلم شوند دکتر شوند مهندس، وکیل، وزیر یا زحمتکشی ساده دانشجویان دهه‌ی شصت

برهه‌ای از زمان که عادات، رویه و دغدغه‌های معمول زندگی و جوانی با پدیده‌ای به نام جنگ جمع خورد. کودکی کمرنگ و مدرسه با آرزوهایش به فراموشی سپرده شد، پدر، مادر، خانواده، دنیا، آینده، دوست داشتن و عشق به ماندن

دانشگاه نبود شده بود و جامعه خونین معیارها دچار تحول بودند و مفاهیم بالاتری مطرح می‌شدند؛ معاهری که بر صدر می‌نشستند، حریت را زمزمه می‌کردند و صدای صوت خمپاره‌ها را به سخره می‌گرفتند. از وطن دور بودند و از اسلام، از استقلال می‌گفتند و از ایستادگی و خون دادن به پای ارزش‌ها آری صحبت می‌کردند و تعریفی که برایش افاضه می‌شد. همه‌ی پیکر ما در التهاب زخمی بود که از رادرسه بود داشته‌هایمان را نشانه می‌رفت. نفسی که ارجح بر انگشت سیاه بود. در اینجا صحبت از مرگ و زنی است که در کسوت دانشجو بر خون خود غلتیدند؛ در پس کوچه‌های شهر یا پیچ و خم‌های تاکسیرا.

کتاب پیش رو معرفی‌نامه‌ای از شهدای دانشجو است که نگاه بر قله‌ها خیره داشتند و قله‌ی ارزشمند دانش را با قله‌ای دیگر به نام شهادت تاخت زدند با غایت مطلوب خود را بالاتر از ابرها در آغوش گیرند و بقای عزتمند را تقدیم بازماندگان کردند.

با آگاهی از اینکه دفاع مقدس تنها بخشی از تاریخ ما نیست بلکه قطعه‌ای از پیکره‌ی اجتماعی ماست که تا سال‌ها بر جداری مسلمان باقی خواهد بود سعی کرده‌ایم با آگاهی از بخشی از این تحفه‌ی تاریخی برسیم و آن را با دوستان در میان گذاریم. خون و قوه‌ای که به راه می‌نمی‌توان از آن عبور کرد یا چشم از آن فرو بست. و همانطور که اشاره شد بخش منتخب و مورد بحث، قشر حساس و مهم دانشجویان است! درختانی که در آغاز بالیدن سر بر آسمان ساییدند. قابل ذکر است که در این میان نام بسیاری از این افراد و اطلاعات مطالعه شده، تلاش گران اثر را به تأمل و تأنی واداشته است که مطمئناً در مطالعه از چشم تیزبین خواننده‌ی محترم پنهان نخواهد ماند و خود آن‌ها را تجربه خواهد نمود.

شاید یکی از سوالات خوانندگان و مخاطبان محترم کتاب این باشد که چه لزومی داشت آثار مکتوب شهدای دانشجو (شامل نامه‌ها، دل نوشته‌ها، خاطرات، دست خط‌ها و وصیت نامه‌ها) به طور مبسوط در این مجموعه ارائه شود؟

در این ارتباط نویسنده بر این باور است برای حفظ و گسترش این فرهنگ و انتقال آن به نسل‌های آینده نیاز به نگارش و تدوین ایثارگری‌های به ویژه آثار مکتوب شهیدان شاهد بیش از همه احساس می‌شود.

همانگونه که از مرحوم علامه محمدتقی جعفری (رحمت الله) نقل می‌کنند: «در اوایل جنگ به دانشمندان مرحوم شهید چمران گفتیم: آیا تا کنون خاطرات جبهه را یادداشت نموده‌اید؟» ایشان گفتند: «آند کر، زیرا رسد نم رسد». گفتیم: «احوال و خاطرات، وصیت‌نامه‌های این رزمندگان و شهدا را جمع آور، کن». حتی حرف‌هایی را که قبل از عملیات و شهادت یا در حین شهادت بر زبان جاری می‌کنند، هر را ثبت کنید. مجموعه‌ای خاص منتشر کنید. زیرا اولاً، این حالات در علوم انسانی بسیار مورد تحقیق قرار گرفته، بکار می‌آید و چون انسان‌شناسی هنوز نتوانسته است همه این گونه پدیده‌ها و استعدادها، حالات انسان را دریابد تا در مورد انسان و شناخت آن از آنها بهره‌برد، و این وقایع و حالات کمک بزرگی است به علوم انسانی. ثانیاً: با حفظ و نگهداری این مجموعه، سند تاریخی این جنگ است که نسل‌های آینده با ملاحظه آن می‌فهمند هدف رزمندگان چه بوده است و دیگر، بازیگران تاریخ را می‌تواند از آن سوءاستفاده نمایند. و این مجموعه گواه خوبی است بر اینکه رزمندگان با چه انگیزه‌ای مقدماتی مانند: یا الله، یا محمد، یا علی، یا زهرا(س) دست از جان شسته و رفته‌اند.»

برای به دست آوردن اطلاعات این مجموعه، انرژی بسیاری صرف شده است که نگارنده ضمن تقدیر و تشکر از خانواده‌های معزز شاهد و از تمام افراد، سازمان‌ها و نهادهایی که در تئیت و ماندگاری آثار شهیدان گام بر می‌دارند، التماس دعا دارد. امیدواریم با انتشار این مجموعه حداقل بتوانیم که ریشه‌های جامعه‌ی امروز خود را بشناسیم و در پاس داشت تمام آنانکه که با خون و عرق خود، حیات امروز ما را میسر و بیمه کردند کوشا باشیم.